

adatnak, amelyet Imre Sándor már három évtizeddel ezelőtt sürget a köznevelés kormányzása érdekében! („Nemzetnevelés“, Bpest. 1912.)

Osváth Ferenc munkája méltó a tárgyához, a ma már országos hírnévnek örvendő intézet hagyományaihoz. Lélek szól belőle: az igazi magyar nevelő lelke; az örök magyar tanítóé, aki a megszolgált nyugalom éveit sem s. jnálja azért, hogy használjon a magyar nevelés ügyének egy sok vihart kiállott 100 éves intézet múltjának megírásával, amelynek történelmi tanulságaiból ma is erőt, hitet és jövőnkben való bizakodást meríthetünk mindannyian, akik a nevelői pálya eléggé nem méltányolt, rögzös útjain járva olykor-olykor az eszményeinkhez való ragaszkodásban el-fáradunk.

Dr. Evva Gabriella.

Megyer József: Piaristák. Budapest, 1940. 12 old.

A befelől élő embernek lelki természetrajzát vázolja fel Megyer kis füzete a magyar piarista tanár két előkelő megszemélyesítőjében.

1. A piarista hagyományoknak magyar képviselői között hivatástudat és tudós ambíciók tekintetében jellegzetes egyéniség Balanyi György. A szerző több irányból kísérli meg szellemi adottságainak elemzését: Elénk állítja a tanárt, igazgatót, papot, szerzetest—piaristát, hogy megközelítse az embert, akiben a „piaristicum és humanum“ szerves egésszé ötvöződnek.

2. Schütz Antal a Pázmány egyetem ezévi rektora. Bánáti sváb falu szülöttje, aki, hogy a magyar nyelv belső természetét és hangulati árnyalatokban jelentkező lényegét is elsajátítsa — mondják — hogy gimnazista korában szóról-szóra megtanulta Kölcsey Parainesis-ét. Lehet, hogy ez csak a tisztelő emlékezés túlzása; de vitathatatlan az, hogy nyelvi előadásmódja a legmélyebb tartalmú könyveiben is a tiszta és rendszeres gondolatfűzésnek készsége kifejező eszköze. A szerző Schütz tudományos pályáján tekint végig. Irodalmi alkotásai a magyar katolicizmus egyik legmaradandóbb elvi megnyilvánulása. Kicsúcsosodása „az ő magyar Dogmatikája.“ Ez Schütz Antal istenáldotta képességének acélműve biztos sziklákra építve. Mondatai a szellem tűzében vannak edzve s mintha örök időkre lennének megfogalmazva. Csupa szegletkő és tengely. Nem állik és nem rozsdásodik belőle semmi. A könyvlatkozttatás visszfénye dereng ezen a könyvön. Schütz tudományos étoszában találóan jelöli meg a szerző a rokonságot azzal a két kimagasló tudóssal, akikből Schütz munkássága szempontjait és irányelveit elsősorban meríti: „Mi a lenyűgöző ezekben a könyvekben? Rövid felelettel: a szent-tamási elme és a szentágotoni lélek.“

Magyar vázlatos jellemzéseinek célja, hogy rásejtessen azokra az egyetemes lelki mozzanatokra, melyekben gyökereznek az örök emberi akarások, hivatások, eszményszolgálatok. Mindkét portréja a katedra misszionáriusának dicsérete. A piarista iskolák minden tisztelőjének igaz (esetleg élményszerű) örömet okoz modern készsége stílusban írt jellemrajzával.

Visy József.